

CINCINNATSKI MADŠKOF OBSOJA COUGHLINA

Podaj je izjavo, v kateri kritizira Coughlina, ker je "proti-Bogom" in pretel s krogami.

CINCINNATI, O. — John T. Madškof, katoliški nadškof v Cincinnatiju, je podal sinoči izjavo, v kateri je ostro obtoževal detroitskega politikujočega župnika Coughlina zaradi njegove predvčerajšnje izjave, da je predsednik Roosevelt "prapor-rabo krogel, kadar bo katerikoli samovoljni diktator v državi uspel ter ublažiti eno stranke in kar bodo postale glasovnice brez pravega pomena."

"Za ne podajam nobene izjave ali proti Rooseveltu," pravi nadškof v svoji izjavi, "ni za me demokrati, republikanci ali unijski stranki, toda za vse ljudi, kot ljudski moralni svetnik, da je šel fr. Coughlin preko meja, ako je podal izjavo, da mu jo pripisuje — da je predsednik Roosevelt "proti-Bogom". Nadškof nato pravi, da je Coughlinu znano, v kakšnem namenu se bo sprejelo njegovo izjavo, da je Roosevelt "proti-Bogom" (pri nas pravimo kar — "proti-Ured. op.), nato pa pravi, da je Coughlinovo izjavo gledal kot krogel proti "samovoljnemu diktatorju" (ki se je glasil, da skoraj ni dvoma, da je Coughlin v mislih Rooseveltu).

"Za moralnega stališča moram biti v imenu duhovščine in ljudstva pod to jurisdikcijo (Dolje na 2. str.)"

Slovenski gostilničar zaklan

Danes zjutraj okrog ene po polnoči je bil z nožem zaklan slovenski gostilničar Anton Novak, ki je vodil nočni klub na 23. St. Clair ave. Neki gost je hotel prepričati nočnega voditelja, naj gre ven, je potegnil nož, Morilec je nato pobegnil, Novak pa so odpeljali v bolnišnico, kjer je kmalu nato izdihnil.

Policija je danes dopoldne zaplenila 23-letnega Joseph Wojnacka, ki je Novaka zabol. Wojnacka pravijo, da je Wojnacka zabol, da bo začel prevračati, da bo odvedel ven. Zunaj ga je policija nenadoma dvakrat zaplenila z nožem v srce. Morilec je prišel na njegov dom in prišel pri njem tudi okrvavljeni, kateri je zaklal Novaka. Wojnacka je živel na 19201 Loraine ave. in zapuščal ženo in otroka Evelino in Rolando. Pomožni polic. prosekunje William Vidmar je Novakov

Konvenčna nesnaga
Za konvencijo in paradami A. S. v Clevelandu je ostalo na cesti nekaj odpadkov in druge nečistoče, da je vzelo 90 mestnih delavcev celih 24 ur, da so ulice očistili ter nesnago zvozili v jezero.

Doma iz bolnišnice
Mrs. Gertrude Kolar, 15257 Loraine Rd., se je vrnila iz bolnišnice in se sedaj nahaja na domačem kraju.

Hugh Johnson skočil v lase Lloyd Georgu

Očita mu, da je on s svojo trmoglavostjo obtežil Nemčijo s poniževalnim versajskim "mirom", ki je rodil Hitlerja ter ga spravil Evropi za vrat.

NEW YORK. — Lloyd George, ki je bil angleški ministerski predsednik tekom svetovne vojne, je te dni objavil nadaljno knjigo svojih političnih spominov, v kateri si je tudi precej privoščil poveljnika ameriških čet v Franciji gen. Pershinga, o katerem je zapisal, da je bil za zaveznike prava cokolja in pokojnega predsednika Woodrowa Wilsona, o katerem pravi, da se je izkazal za neodločnega in nezmožnega in da ni bil ustvarjen za voditelja v vojnem času. Ta njegova trditve pa je razkačila Hugh Johnson, ki je znan posebno iz dni NRA, da je ostro zavrnil Lloyd Georga v članku, v katerem pravi med drugim:

"Ko smo mi (Združene države) vstopili v vojno, je bila Britanija na kantu, Francija pa je poleg tega že čisto izkravnela. Kajzerju se je smehljala zmaga. Rusija je bila na tleh. Mackensen je pogoltnil Romunijo. Zavezniško brodogojstvo se je topilo kot sneg. Kmalu nato je bila Italija tepena pri Kobaridu, nakar je postala breme za zaveznike. Ludendorff je položaj opisal z besedami: 'Ob novem letu 1918 smo lahko začeli razmišljati o odločilnem napadu — nikdar poprej nismo bili tako močni v primeri z zavezniki.'"

Nato Johnson navaja, kako je Wilson navdušil vse ameriško ljudstvo za vojno proti Nemčiji, kako je Amerika zlomila nemško podmorsko blokado in kako je vrgla na zavezniško stran svojo industrijsko in vojaško silo ter obrnila situacijo njim v prid. Amerika je pre-

skrbela zaveznikom denarja, živil, topov, letal in municije, konj, vsega, kar so zahtevali, pravi Johnson, in kaj je dobilo za to? Za povrh se skuša še podcenjevati in omalovaževati njeno pomoč, "za katero so na kolonih prosili," se jezi Johnson, ki imenuje to "najgršo nehvaležnost v sodobni, če ne sploh v svetovni zgodovini."

O Pershingu pravi, da je izvrševal dana povelja. Če bi bili dopustili, da bi se ameriški vojaki morali bojevati pod zavezniki zastavami namesto pod ameriško, bi se bil sentiment ameriškega ljudstva kmalu obrnil proti vojni.

Nato se je Johnson spravil nad Lloyd Georga zaradi Hitlerja, katerega ta zelo hvali. "Lloyd George naj le hvali Hitlerja," pravi Johnson. "Kajti bolj kot kdorkoli drugi je on odgovoren za Hitlerja in vsoto smrti in nevarnosti, ki grozi svetu danes. Amerika je potem, ko je pomagala zaveznikom do zmage, zahtevala take mirovne pogoje, da bi Nemčija lahko dihalo. Tega pa ni prepovedala izrpana Francija, temveč Lloyd George, ki potem, ko je prej obljubljal najbolj nemogoče stvari — da bo obesil kajzerja in prisilil Nemčijo, da bo morala plačati vojno — ni bil pri volji tvegati svoje politične kože v Angliji za svetovni mir. On je izrazil pozicijo, na katero ga je dvignilo ameriško orožje, da je diktiral nemogoče mirovne pogoje, ki so zadržali rešitev zapadne civilizacije za grozopolna desetletja, katerim še ne vidimo kraja."

Madridske čete nadaljujejo z ofenzivo

MADRID — Tri divizije španskih vladnih čet vztrajno pritiskajo za fašističnimi polki, katerih prodiranje proti Toledu je ustavila silovita povodenj, katere je bila povzročena, ko je vlada ukazala odpreti jezove reke Alberche. Povodenj, kateri je sledil napad vladnih čet, je zahtevala med rebeli veliko žrtev ter povzročila med njimi hudo zmedo. Vlada pošilja na bojišče nove vojaške oddelke in vladni voditelji izjavljajo, da bodo vladne čete začele pri Talaveru odločilno bitko, da vržejo rebeli nazaj proti Badajozu in Sevilli.

Iz San Jena de Luza v Franciji je prišlo poročilo, da so vladne čete na severu pognale fašiste 31 milj od Bilbao-a in da je prispelo tja iz Norveške 20 tisoč pušk in velika količina municije za vladne čete.

BILBAO. — Fašistični letalci so včeraj bombardirali Bilbao, pri čemer je bilo ubitih več ljudi, kar je prebivalstvo tako razkačilo, da je umorilo 60 fašističnih talcev, ki so prišli v roke razkačenemu ljudstvu, ki je zahtevalo od vladnih voditeljev, da mu izroči vse desničarske ujetnike in talce, katerih je v Bilbao okrog 4 tisoč.

Zamorska predstava Shakespearove "Macbeth"

Prihodnji teden bodo gostovali v Federal Theatre na E. 9. in Prospect Ave. zamorski igralci, ki bodo igrali Shakespearovo dramo "Macbeth", s čemer so doslej v New Yorku in drugod dosegli že lepe uspehe in bili deležni nad vse laskavega priznanja. Vsi igralci, ki jih je 150, so črnci, ki nastopajo na ameriških odrih pod skupnim imenom "Macbeth Company." Tudi člani kompletne orkestra, ki bo spremljal igralce, so vsi črnci. Prya uprizoritev se bo vršila v tork večer, nadalje pa vsak večer do sobote. V soboto bodo igrali tudi popoldne. Prihodnji teden bo odrinila ta igralška družba dalje. Nastop v Clevelandu je omogočila WPA, ki vodi omenjeno gledališče. Na gornji sliki je igralec Serwico Boll v vlogi dobrosrčnega kralja Duncan.

OBSEDNO STANJE V SANGAJU

SANGAI, Kitajska. — Kitajske vojaške oblasti so včeraj proglasile obsedno stanje nad vsem kitajskim delom mesta. To se je zgodilo potem, ko so Japonci s svojih bojnih ladij izkrkali nadaljne vojaške oddelke, češ, da morajo "varovati" interese japonskih državljanov v Sangaju. Prebivalstvo Sangaja se boji, da bo prišlo do novega spopada med japonskimi in kitajskimi četami.

Igra se nadaljuje

Jutri popoldan ob 2. uri se v Gordon Parku nadaljuje baseball igra med Orli in Pionirji od Hrvatske bratske zajednice za prvenstvo v Inter-Lodge ligi. Zadnje nedeljo je gledalo igrokahkih 2,000 ljudi, ko so Orli premagali Pionirje, 5-4.

Dolg obsojen

Smihelski dolg na brizgalno je bil obsojen po sodniku Lauscheu, ki je izrekel obsodbo petih minutah. Zjokal bi se, če se ne bi zanesel na naše prijatelje. Dalje prihodnjič. Jos. Pograjc.

Italijanski list napada Žide

CREMONA, Italija. — Fašistični poslanec in eden izmed najvplivnejših fašistov Roberto Farinacci je včeraj objavil v listu Regime Fascista uredniški članek, v katerem je ostro napadel Žide, češ, da je židovska mednarodna politika "bistveno prevratna, kar dokazuje sodobna zgodovina Evropa." Farinacci piše, da "židovstvo uživa diktatorski monopol v boljševiški Rusiji in na pol boljševiški Franciji," kar je po njegovem mnenju zadosten "dokaz" židovskih "prevrtnih vplivov," ki so "povzročili vse današnje zmede." Farinacci je potem priznal, da je šel nacizem v svoji gonji proti Židom predaleč, dejal pa je, da se to da opravičiti, ker so nemški Židje "storili vse, kar je bilo v njihovi moči, da bi vrgli Nemčijo v naročje Rusije."

Felice Ravenna, predsednik Zveze židovskih občin v Italiji je ob tej priliki izjavil, da se italijanski Židov "ne sme uvrščati med ostale Žide," ker so "brezpogojno vdani Mussoliniju."

Tedenski vozni listki

Clevelandski župan Burton je sinoči izjavil, da se bo skušalo pridobiti Cleveland Railway Co. da prekliče svoj sklep, da s 4. oktobrom ukine tedenske vozne listke na ulični železnici. V to svrhu bo sklicana posebna konferenca zastopnikov družbe, mestne administracije in mestne zbornice. Ta sklep je bil storjen na včerajšnji seji mestnega transportacijskega odseka, ki je mnenja, da bi bila odprava teh posebnih voznih listkov za družbo samomornega značaja, do čim bi bila istočasno udarjena tudi publika.

Slamnato glasovanje

Končni izid slamnatega predsedniškega glasovanja, ki ga je uvedel dnevnik "Press" kaže sledeče rezultate: v okraju Cuyahoga: za Roosevelta 4,008 glasov, za Londona 1,781, za Lemkeja 688, za Browderja 66 in za Thomasa 65; v Ohiju v splošnem: Roosevelt 2,112, London 14,646 in Lemke 3,095. Za gubernerja: republikanec Bricker 12,023 in demokrat Davey 8,865.

Priznal umor

Neki papirar z East Side, ki se je potegoval za ljubezen Katarine Bunjevac, ljubice Charlesa Steffesa, katerega so našli v četrtki umorjenega v nekem potoku blizu mesteca Mesopotamia, O., je danes priznal, da je on umoril Steffesa. Morilec, katerega ime še ni bilo dano v javnost, je star 24 let. Kakor kaže, je umoril Steffesa zato, ker je bil ljubosumen nanj.

Stara ljubezenska zadeva

V kratkem bo clevelandsko sodišče obravnavalo slučaj Johna Horvatha in Louisa Karolyja, ki sta se pred 30 leti potegovala za naklonjenost iste dekleta, pred kratkim pa je bil Karoly napaden ponoči z nožem in ko je na policiji uziel Horvatha, je izjavil, da je on napadalec. Omenjeno dekle je tedaj dobil Horvath. Moža sta stara po 52 let.

Gasolin je eksplodiral

V bližnjem Willoughbyju je včeraj eksplodiralo na prostorih Willoughby Gasoline & Oil Co. 30 tisoč galon navadnega gasolina, 15 tisoč galon petroleja, 8 tisoč galon boljsega gasolina in 1100 galon olja za motorje. Razstrelba je stresla celo mesto.

Francija bo zapustila zlati blok

Blumova vlada se pripravlja, da zniža zlato vrednost francoskega franka, skušajoč na ta način ublažiti denarno in ekonomsko krizo, ki stiska Francijo. Devaluacijski program pride pred parlament v ponedeljek

Velika Britanija in Združene države so obljubile Blumovi vladi pomoč in sodelovanje.

PARIZ. — Francija, ki je bila doslej glavna zagovornica zlate denarne podlage oz. zlate valute, bo v nekaj dneh obrnila hrbeč takozvanemu zlatemu bloku. Vlada ljudske fronte, kateri načeljuje socialist Leon Blum, se je odločila zateči se k temu zaradi hude denarne in ekonomske krize, ki Francijo čedalje bolj stiska. Francoski parlament je bil sklican k zasedanju, da bo odločeval o novem denarnem programu Blumove vlade, ki predvideva znižanje vrednosti francoskega franka približno za eno tretjino. Program vključuje:

Od parlamenta, ki se bo sestal v ponedeljek dopoldne ob devetih, se bo zahtevalo, da zniža zlato vsebino franka, ki znaša sedaj 65 miligramov, na 49 do 43 miligrame. Francija, Združene države in Velika Britanija bodo delovale skupno, da se doseže valutno ravnotežje in pričakuje se tudi kooperacija drugih držav. Ustanovi se stabilizacijski fond desetih milijard frankov in zlato vrednost franka se ustali med 49 in 43 miligrami. Vlada bo predlagala parlamentu zaplembo vsega zlata, katerega se bo plačalo po sedanjih cenah. Dolžnikom, ki imajo dolge, izplačljive v zlati ali tuji valuti, se dovoli, da takoj ustavijo odplačevanje na svoje dolge do nadaljnjih odredb. Francosko borzo se za nekaj časa zaopre, trgovanje s frankom se pa podvrže strogi kontroli. Vlada bo z denarjem priskočila na pomoč mestom, okrajem, upnikom, zadrugam, trgovskim interesom in posameznikom, ki bodo prizadeti vsled prevrednotenja franka.

GRDINA SE HUDUJE

A. Grdina se v "A. D." huduje, ker smo zapisali ob priliki koncerta bratov Maksimovič, da njegovo rohnjenje na odru ni bilo taktno. On imenuje to napadanje. In vendar je rohnel dasi tega zdaj noče priznati. Nam je vse eno. Mi smo približili, da tako rohnjenje ne spada na koncerte. Pri tem vztrajamo. Mr. Grdina, če hoče biti pošten, naj ponovi točno ves svoj govor, če se ga še spominja, ne samo pri domačem ognjišču pripravljene "izčrpk." Saj vendar ne mislite, da smo že tako daleč, da bi morali absolutno molčati na vse, kar si kdo dovoli! Vse kar je prav!

BALINCARSKA TEKMA

Jutri ob 2. uri popoldan se bo vršila balincarska tekma ženskega odseka SND na St. Clairju pri Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair. Vabi se ženske od drugih odsekov drugih Domov, da se udeležijo. Od dalo se bo več nagrad. Po tekmi bo večerja in ples v spodnji dvorani SND.

Zobe je pozabil

Neki rojak je prišel te dni ponoči na dvorišče hiše št. 1180 na E. 58 st. ter tam zaspal. Zjutraj je odšel, toda je pozabil vzeti s seboj svoje umetne zobe. Rojaki, ki tam stanujejo, žele, da pride ponje.

ŠOLSKA STAVKA V ALABAMI

JASPER, Ala. — Starši 5000 šolskih učencev v okraju Walker so sklenili, da ne bodo pustili otrok v šolo, dokler učitelji in učiteljice ne pristopijo k učiteljski uniji (Federation of Classroom Teachers, ki je pridružena Ameriški delavski federaciji). Več kot ena tretjina vseh učencev v tem okraju je tekom tekočega tedna ostala doma. Starši odklanjajo vsak kompromis. Ob enem zahtevajo odpustitev okrajnega šolskega nadzornika A. S. Scotta, katerega dolže, da je spravil iz službe dva učitelja zaradi unijskih aktivnosti. Starši v tem okraju so skoro 100-odstotno organizirani v A. D. F.

RUSIJA SVARI

MOSKVA. — Ruski vojni komisar Klement Vorošilov je včeraj posvaril svet, da je sovjetska Rusija, ki je "tur na obeh kapitalističnega sveta," pripravljena pomeriti se s sovražnikom vsak čas ter mu pokazati moč ruskega orožja. Vorošilov je naslovil tudi na sovjetsko armado svari-lo, naj bo v stalni pripravljenosti, češ, sovjetsko Rusijo se sicer zaenkrat napada samo še z jezikom, kar pa se lahko vsak čas spremeni v oborožen napad.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
 Vatro J. Grill, President
 6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
 za 6 mesecev .....\$3.00; za 3 mesece \$1.50
 Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
 za 6 mesecev .....\$3.25; za 3 mesece \$1.60
 Za Zedinjene države in Kanado za celo leto \$4.50
 za 6 mesecev .....\$2.50; za 3 mesece \$1.50
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemne države
 za 6 mesecev .....\$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
 Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

OB ZAKLJUČKU TEDNA

Liga narodov je ta teden sklenila, da ima poražena Etiopija še vedno pravico do zastopstva v liginem svetu. To je storila vzlic Mussolinijevi grožnji, da njegovega zastopnika ne bo več blizu, če se zgodi kaj takega. K temu jo je prisilil nastop malih držav s Švedsko, Norveško, Dansko, Holandsko in Čehoslovaško na čelu. ki so vztrajale, da je boljše imeti nič kot tako ligo, ob katero vsak diktator lahko briše škornje kot ob cunjno na tleh. To je res. Prav tako pa je tudi res, da to ne more več spremeniti dejstva, da se je liga v etiopjski zadevi nasmrtno blamirala s svojim cincajem, ki je Mussoliniju omogočilo osovajitev Etiopije in da se lahko in se še lahko reži svetu v obraz. Čas za akcijo je bil tedaj, ne danes, ko je že prepozno. Naj se zdaj še toliko piše o "pogumu," ki ga je liga pokazala s to novo odločitvijo, dejstvo je, da je vse skupaj zgolj—pest prahu v veter!

Da je Liga narodov v etiopjski zadevi tako neslavno pogorela, sta krivi v prvi vrsti Anglija in Francija. Če bi bili ti državi tedaj odločno stopili Mussoliniju na prste, bi bila Etiopija še danes svobodna država, Mussolini pa bi ne delal zdražbe v Španiji. Tudi Hitler bi bil bolj pohleven. Tako pa... Lepo godljo so skuhali angleški kramarji s francosko pomočjo!

Japonci so izrabili umor nekega japonskega mornarja v Šangaju na Kitajskem, da so poslali pred Šangaj bojne ladje in izkrcali v mestu nadaljne vojaške čete, obenem na naslovili na Kajsko vo vlado zahtevo, da se odreče petim severnim provincam, ki štejejo okrog 90 milijonov prebivalcev, katere žele Japonci "civilizirati" kot Mussolini Etiopce. Japonski militaristi hočejo popolno kontrolo nad tem ogromnim ozemljem, ker so mnenja, da bo s tem olajšano njihovo stališče v vojni s sovjetsko Rusijo, ki je videti samo še vprašanje časa. Umor omenjenega japonskega mornarja pa je služil samo za pretvezo, da so japonski militaristi lahko prišli na dan z zahtevo, da je treba na Kitajskem "napraviti mir in red." Kitajske oblasti njegovega morilca ne bodo našle, japonske ga pa ne iščejo...

Tale svetovna gonja proti boljševizmu in boljševiški Rusiji je res čudna stvar... V Rusiji so namreč postrelili že vse glavne—boljševike!

Tale ameriška politična pozornica je tudi vse prej kot razveseljiva. Kričanje, blufanje, obljubljanje in protibljubljanje "nebes," besnenje proti "komunizmu," zmerjanje in paradiranje vsekrižem, da človek ne ve, ali ni morda pomotoma zašel v blaznico. Politične vode so že tako skaljene, da se ne vidi več skoznje. Uboga riba pa se zmedeno giblje med trinki in ugiblje, na katerem bi obvisela, da bi bolj držalo. Kakor da bi ne bilo vse eno.

Coughlinova sovraštvo do predsednika Roosevelta očividno ne pozna več nobenih mej in njegova kampanja proti Rooseveltu postaja vse bolj strupena. Zdjaj ga je začel zmerjati s "proti-Bogom in radikalcem," dočim je bil pred nekaj tedni (Roosevelt) samo še "lažnjivec" in "izdajalec." Če bo šlo tako naprej, bo

(Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA:

Shod avtomobilskih delavcev

Prvi izmed nameranih shodov, ki jih bo obdržavala mednarodna unija United Automobile Workers, Local 45, ki bodo spojeni z narodno organizacijsko kampanjo, se bo vršil v nedeljo 27. septembra, ob 10. uri v Slovenskem Narodnem Domu, na 6417 St. Clair Ave. Razpravljalo se bo o stvareh, ki bodo posebno zanimive za delavce Fisher Body tovarne, kot o vprašanju seniornosti, podaljšanja delavnih ur, hitrejše produkcije in znižanja plač na "piece work" vsako leto. Opozarja se vse delavce tovarne Fisher Body Co., da bodo 100 odstotno navzoči in tako omogočili 100 odstotno organiziranje unije. Richard Collman, mednarodni distriktni organizator in predsednik Twin Coach Lokala 40 iz Kenta, O., bo glavni govornik.

Elmer Davis, zastopnik

Kdo napada?

Kakor hitro se je vrnil škof Schrems iz Italije je videl pred seboj vse rudeče in opozoril je Ameriko pred komunizmom, kakor da bi res komunizem stiskal ameriško delavstvo za vrat. Zelo je pohvalil italijanski sistem fašizma, o katerem pravi, da ima italijansko ljudstvo najboljšo protekcijo. Do tega izraza ga je privedla situacija v Španiji, v to civilno vojno je zapletena tudi duhovščina. Glavno za nas je to, da spoznamo kdo napada, pa najsi bo tukaj ali v Španiji. Poročila pravijo, da je tudi cerkev v razvalinah civilne vojne iz katere so streljali klerofašisti in jo izrabljali za skrivalske naprave vladi. Kdo je napravil vojno v Španiji? Španski fašisti in klerikalci so sami zakurili vojno in se vzdignili proti vladi, katere je izvoljena od večine ljudstva.

Tudi naš domači klerikalni tisk se zelo navdušuje za zmago fašizma v Španiji, zato pa rohnijo, da vse kar se jim ne da več izkoriščati je boljševizem, ki napada vero, da s tem lažje uverijo in obdržijo mladeže, da jih še po svoje vlečejo za nos. To je naravno, tako morajo delati če hočejo oprati sebe in svojo razbojniško vstajo. Zato lažejo in lagali bodo če hočejo biti v službi svetovnega klerofašizma.

Kadar ljudstvo katerekoli države na svetu mirno kleči pred njihovim početjem, je čisto vse v redu, kakor hitro se pa ljudstvo prebudi od muk, katere mu prizadevajo, vidijo pa takoj, vse rudeče in da bo konec sveta če zavlada kdo drugi kot oni.

Poglejmo Mehiko. Dokler so do kosti obrali izrabljali in operirali čisto po svoje, je bilo vse v božjem redu, potem pa ko se je ljudstvo tega naveličalo in jih izpodrinilo iz vladnega stola je pa Mehika postala hudičev otok. Da si od časa do časa ohladijo njih vroča srca pa z oboroženo silo udirajo v javne šole da mulčijo in ubijajo učitelje. Vidite, taka je tista perfektnost, ki izvira izpod klerikalnega plašča.

Najnovejši slučaj je pa tudi tukaj v naši slavni metropoli. Ali vidite kako bašejo kanon s svojimi svetimi lažmi, da bodo streljali na akcijo Cankarjeve ustanove, ki namerava v kratkem izdati revijo "Cankarjev glasnik". Če bi jih človek ne poznal, si ne bi mislil, da so ti predstavniki rimske cerkve kaj takega zmožni, pozabijo na greh, poštenost in dostojnost.

Vsak pameten človek se na take strupene napade ne bo oziral, ker se zaveda, da pride resnični napredek človeka le od resnične-

ga znanja in vztrajnega dela s povzdigo napredne delavske kulture.

Boj v znamenju znanja in resnične kulture je delo, ki vodi v boljše organizirano družbo. Organizirano znanje in resnična delavska kultura sta glavni temelji vsemu pravemu napreduku. Edino to dvoje bo osvobodilo človeka iz suženjstva vseh oblik in mu dalo pravo moč nad vsemi sovražnimi elementi.

Zato pa vsak delavec, ki se tega zaveda, naj takoj postane naročnik "Cankarjevega glasnika". Kdo pa naj drugi postavi Cankarju spomenik, ako ne delavci, kateri poznajo njegova dela in še posebno v obliki kulturnega čtiva. Clevelandski delavci in delavke, povzdignimo se stopnjo višje na resničnem kulturnem polju, ne glede, kaj oni počnejo, ki nas želijo držati v temi. Naš najboljši odgovor vsem sovražnikom napredka naj bo ta, da se takoj naročimo na "Cankarjev glasnik". Oni pa naj le besnijsko kolikor hočejo! Mi se jim bomo smejala, ker bomo korakali naprej in naprej.

A. Skapin

Dajmo se organizirati!

Ko se danes sestanemo s kakšnim prijateljem je prvo vprašanje ako dela, in odgovor je po večini, aja ni nič ako pa kateri dela pa pravi, da dela, pa kaj pomaga ko moraš delat kot konj, plača je pa za nič. Tukaj se pa predstavlja vprašanje tistim delavcem, ki delajo v Fisher Body. Ali se bomo organizirali ali pustili, da nas bodo tako tiransko preganjali za celo naše življenje? Mi pravimo, da ne moremo to dopustiti. Tisti, ki že delajo na 1937 modelih že vedo kako je, tisti pa ki še niso pozvani, ko jih bodo poklicali nazaj, ako jih bodo, bodo razočarani. Ne bo več tako kričec \$1 na uro, če je kdaj bil, je bil precej krvav.

Torej delavci in delavke, ki delate pri Fisher Body, stopite v unijo, saj da nekaj, kruh za nas in naše otroke. Torej naš lokal sklicuje sejo v nedeljo 27. septembra ob 10. uri zjutraj v Slov. Nar. Domu na 6417 St. Clair Ave. v spodnji dvorani. Torej ne pozabite tisti, katerih se tiče in pripeljite tudi vaše znance, če so tudi druge narodnosti. Naše geslo naj bo vsi v unijo dokler je še čas, ker prišel bo čas, ko bi se radi organizirali pa bo prepozno. Naši nasprotniki so organizirani in se še vedno naprej utrjujejo. Toraj ne pozabite 27. septembra ob 10. uri zjutraj v Slov. Nar. Domu. Tam se bo bolj natanka razpravljalo.

Za organizacijski odbor lokal 45
 Ivan Grzinic, odbornik

Kam pa gremo jutri?

Sedaj se je precej shladilo, ko je padlo nekoliko dežja in tako izgleda, da se ne more več na farmo, kajti tam je precej blata, pa tudi mrzlo bo. Pa tudi za balinanje ne bo preveč všeč. Najbolje bo, da pustimo vse skupaj za drugi krat, pa gremo na grozdje.

Kje pa? Ali ne veš, da tudi po dvoranah raste grozdje? Pojdi z menoj v Knausovo dvorano, tam ga bo dovolj. No če je pa tako, pa bom šel. Kdo pa ima to grozdje tam pri Knausu? Ja, ali nisi še čital? Pevski zbor "Sloga" ima vinski trgatav! Ja pa res, prmoj—dun, da sem že pozabil. No zdaj pa nikar ne pozabiti, pridij zagotovo, verjamem, da se bova dobro imela. Slišal sem po strani, da bo salamensko fajna, ena kuharica mi je povedala, da bo fajna potico napravila, pa ne vem če je res ali ne. Pa grem pogledat, če me ni nafiljala. In tisti stari bardenter je reku, da bodo imeli pristniga "Istrijana" za pit, meni se že kar zdaj sline cedio po njem, ker vem, da je dober. Tatov bo pa toliko, kot se mi zdi, ker sem videl, da je en bataljon policajev prišlo iz Jugoslavije.

Uredništvo "Enakopravnosti" z veseljem priobča dopise naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni. Rokopisov se ne vrača.

Škratovi komentarji

Včeraj sem imel trden namen, da bom danes položil Franceta Barbiča na rešetno ter mu jih nekaj naštel zaradi kozlov, ki jih podira v "Proletareu" in "Prosveti", a sem se preko noči premislil. "Kaj bi se človek razburjal?" sem si rekel v postelji, ki je najpripravnijša za tako razmišljanje. "Ni vredno. Pa tudi nevarno je, kajti Francetu bi potem utegnulo udariti v glavo, da je postal mučenik za delavsko stvar, jaz pa mučenikov ne želim pomagati delati. In naposled on tudi ni edini, ki podira kozle. Vse od kraja jih strelja; politiki, generali, škofje, dohtarji in tako dalje. Vesoljni svet se trese v krčih te epidemije streljanja kozlov. Kdo bi torej zameril Francetu, da se je lotila tudi njega? Epidemija pride, zgrabi človeka ter ga začne vrteti na vse mile vte — pa si pomagaj, če si moreš! France si najbrž ne more. Sicer pa gotovo pri tem trpi, kajti nobena bolezen ne povzroča sladkosti. Seveda trpi čisto po nepotrebnem, a kaj se hoče, ko pa svet še zmerom tako rad po nepotrebnem trpi. — Naj mu torej usmiljeni bogovi kmalu vrnejo ljubo zdravje. Če ga pa streljanje kozlov veseli, potem pa: Mnogo zabave, France!"

P. Hugo se hudiže, ker smo pri nas prijeli njegovega "jagenjčka - kodrčka" za uhlje ter ga postavili na oder. Pravi, da ni mislil nič takega, kakor smo pisali pri nas in da mu Mussolini ni prav nič pri sre. Lepo. Še lepše pa bo, če svoje besede podpre s tem, da se pridruži protifašistični fronti. Brez skrbi, da bi ga pri tem kdo odganjal ali zaničeval zaradi njegove kute. Obлека je itak postranskega pomena. In potem bomo lahko skupaj branili — versko, politično in ekonomsko svobodo! Kaj pravi, padre?

Kako je v Rusiji, ne vem, ker nisem bil še tam in če kaj vem, me tudi ne bo še zaneslo tja. Zato ne morem prisesti, da vlada tam večja verska svoboda kot v Julijski Krajini. Ampak, če se ameriški poročevalci ne lažejo, potem imajo tam tako svobodo. Poročevalce tukajšnjega "Plain Dealerja", ki je kapitalistični list, se je zadnja leta že večkrat mudil tam in pisal, da Rusi lahko hodijo v cerkev in molijo k Bogu v svojem jeziku ali po tatarsko, kakor se jim pač zljubi. Ob priliki svojega zadnjega obiska v Moskvi je pisal, da je obiskal več cerkva, toda žandarjev pred cerkvi ali v njih ni videl. Ljudje so lahko prihajali v cerkev in odhajali nemoteno. Torej le vlada tam neka verska svoboda. Seveda pa eksistira poleg te tudi svoboda brezverstva in brezverske propagande, je vedel povedati omenjeni poročevalec, namreč William McDermott. In politika je bila seveda odstranjena s prižnic. Drugače pa tistim, ki hočejo zahajati v cerkev, tega nihče ne brani. Torej "boljševiki" vendar niso take "zverine", kakor se jih dela v pogledu verske svobode.

(Dalje na 3. str)

Opera "Zrinski" u Clevelandu

Tragedija Zrinskog i Frankopana poznata je skoro svakom Hrvatuz bez razlike gdje se nalazi. Imena Zrinski i Frankopana usko su vezana sa historičkim borbama Hrvata za svoju slobodu protiv Turaka i drugih osvajača domovine. Naš neumrlji skladatelj Ivan Zajc, uvidjajući značenje imena i borbe Zrinskog i Frankopana za Hrvatski narod i njegovu historiju, pa da imena ovih zaslužnih hrvatskih boraca još veće približi i omili Hrvatima, komponirao je znamenitu i historičku operu "Nikola Šubić Zrinski".

Mali je broj Hrvatskih izseljenika koji su imali prilike da vide i slušaju ovu operu i akoprem se je ista odigravala na tisuće puta u raznim predjelima naše stare domovine.

Hrvati su po svojoj prirodi veseljaci i vole glazbu, bez razlike dali je ona tužna ili vesela. Veliki naš skladatelj, razumjevajući dušu i osjećaje Hrvata, kao što i ostalih Jugoslavena, je na jedan preciozan način uglazbio u ovoj operi sve osjećaje našega naroda.

Poticajem ljubitelja dobre glazbe, naše bratsko Slovensko Pjevačko društvo "Zarja" odlučilo se je još prošle godine, da izvede ovu našu historičku operu. Za ovaj poduhvat se nije bilo lahko odlučiti, jer izvod ovoga djela iziskuje ogromne stroškovne i veliku požrtvornost samih pjevača i umjetnika. Sa pokušajima počelo se početkom ove godine. Ujedno ću spomenuti da članovi ovog pjevačkog društva "Zarja" nisu početnici u izvođenju opera, i razain g:azbenih komada.

Ova će se opera izvesti u Slov. Nar. Domu na 6417 St. Clair Ave., Cleveland, O., dne 8. novembra o. g. toga radi apeliram na sva naša kulturna društva, da na ovaj dan ne priredjivaju zabave.

Jos. B. Mihaljević

TOWNSENDOVA ORGANIZACIJA

CHICAGO. — Dr. Townsendova organizacija, ki je bila doslej znana pod imenom Old Age Revolving Pensions, Ltd., je bila ponovno inkorporirana pod imenom National Recovery Plan, Inc. in sicer na neprofitni podlagi.

Vatikan protestira

Vatikan je, čim je opazil, da generalna veleizdajska akcija v Španiji ni uspela, se je prelevila v negotovo državljansko vojno, obsodil prelivanje krvi. Drugače bi se bi bila revolucija s prvim mahom uspešna. Tedaj bi ne bilo medsebojnega klavljanja pa bi klali uporniki delavske in republikanske državljanke, kakor je Gil Robles napadel že l. 1934. Nad 30,000 državljanov je padlo v ječe, več kot 10,000 jih je pa pobilo.

Vatikan je pa sedaj vložil protest proti madridski vladi. Pritožil se je zaradi škrunstev in sovražnih dejanj z duhovščino. Vatikanovo glasilo "Osservatore Romano" pa je objavilo članek z naslovom "Duhovnikov in redovnikov."

Protest je opravičen, ker je vsak test proti zlohoni moritvi sočloveka moralno utemeljen. Toda proti umoru protestira tudi delavstvo, protestira pa še posebno proti pravim povzročiteljem splošne morije, ki velja življenje tisoče in tisoče ljudi.

Nobene potrebe ni bilo, da je bila z generali odrekla pokorsčno legalno, da je generaliteta prelomila svojo poverbo na ustavo in zakone ter s tem zagrešila današnjih pojmih veleizdajo, s katero je teta oropati ljudstvo svobode in pravice, napraviti zopet fevdalni suženjski svet pod firmo diktature.

Razumemo pa tudi, zakaj je gnjevala rodu naperjen tudi proti cerkvi v Španiji duhovnikom in redovnikom. Bogoslužje "Vreme" samo je te dni poročalo, da se ljajo menihi iz samostanov na vladno tessaori, italijanska reforma vzgojiteljske je te dni prišla iz Barcelone v London, slednje:

"Barcelona je bila v rokavi vladnih duhovnikov so se aktivno udeleževali Mislim, da so bila velika nevarnost, ki grozila cerkvam, municijska skladišča, ki se nahajala po cerkvah."

Po tem poročilu in drugih, ki jih ne taji, so duhovniki in samostani iskali na svojo (ne vatikansko) odgovornost, lovali z uporniki; bili so torej sestavni veleizdajniškega upora. Duhovščina bojih ni ostala nevtalna, zato tudi ni more pričakovati od legalne vlade, da vojske, da bi z njimi drugače ravnovali z drugimi uporniki.

V kolikor so se godila zverženja jih je ob tolikem opravičenem ogorčenju mogoče preprečiti, obsojamo tudi mi, studneji je pa prvotni ukaz upornikom, morajo njih vojski takoj pomoriti vsa ličnike vladnih čet in druge nasprotnike.

Te stvari smo morali pojasniti, ker akcijonarno časopisje tako silno grozilo blati pošteno borbo španskega ljudstva demokracije in svobodo. Mislimo, da prav žalostni dogodki v Španiji in njihje do njih najboljše dokazanje, da imaj nima nikjer drugje zaslobe kakor sam sebi. Nasprotniki obmetavajo španske vojske no vlado z "boljševiki," da bi jo iz narodom. Vendar pa vsi vemo, da je ta ditev farizejska laž, ker je španska vojska vlada ljudske fronte. Če pa bodo vladni jalski uporniki preveč razljutili narod, likor še ni ljut, naj si pa pripisejo posledice sami.—D. P.

NOVA ZMAGA FRANCOSKEGA ZENSTVA

Francoske feministke so letos zmagovale s svojimi uspehi. Osvojile so si, znano, tri mesta v novi vladi (ga. Curiejeva, ga. Brunschvegova, ga. iz Alzaške gdéna. Lucienne Scheidova govalka na juridičnem tekmovanju v "vornem dvoboju" "konferenca odvev kandidatov." Ta konferenca je z ustanova, vsako leto se zbere na ločilni boji, kjer gre za najbolj namam odvetniških kandidatov na tekmovanju. Scheidova je po svoji zmagi postala tajnica francoske odvetniške organizacije.

(Dalje iz 1. kolone)

Roosevelt pri Coughlinu kaj "avanziral" do—boljševika in Lucien In iz Coughlina govori sam Bog, je neki škof...

Kaj bi rekli vsi naši Coughlinovi stasi, ako bi mi začeli tako na levo desno zmerjati, kakor dela ta socialne pravičnosti? Prepričani da vse, samo ljudje bi ne bili več v hovitih očeh! Ampak Coughlin je fejš fant, tolerant, pravičen in dalje...

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Dvajatino bodo odpeljali v Rusijo, kjer jo bodo zaprli v moč- ne kletke!

Knez Orlov je pravkar končal svojo zdravico Katarini na čast in čaše so zažvenketale. Sedaj pa je dvignil prvi krmar svojo čašo na Orlovo zdravje, povzdignil je kneza, ker se mu je posrečilo odvrniti strašno nevarnost od Rusije in od carice Katarine.

Pili so vedno bolj, šampanjec se je penil v čašah in ko so nekateri častniki vstali po tretji uri od mize, so se opotekali in bili komaj gospodar čez svoje lastne noge. Nekateri pa niso mogli priti niti do vrat, temveč so brez misli omahnili pod mizo.

Knez Orlov je ostal miren kljub vsemu veselju in razigranosti, ki sta se lotila njegovih ljudi.

Orlov je bil močan in orjaški hovek, kateremu vino ni moglo izločati.

Bilo je popoldne, sonce je že zahajalo.

Tega človeka pa ni zanimala prekrasna slika zahajajočega sonca.

— Gospoda, pojdite sedaj na krov, — je rekel knez Orlov, ko mu je prigljal cigareto. — Na krovu nas čaka nekaj, kar bo vedno zaključilo proslavo danesnjega dne!

— Vi še najbrž ne veste in jaz bom sedaj povedal. — da se baneški gondoliere eden izmed najmočnejših in najspretnih ljudi v Benetkah — da ga naokrog ga poznajo kot izvanrednega borilca.

— Lep mladenič je, — je dehal krmar. — Radi tega bo čisto prizer, ko bo visel na glavni jamboru!

— Kdo ve, če se bo to zgodilo, ali ne, knez Orlov. Obljubil sem mu, da mu bom daroval življenje, njemu in prodajalki cvečice, če me v dvoboju premaga!

— Pomislite, ta beneški pesnik je rekel, da navalim na njega z bodalom, on pa se bo branil samo s svojimi pestmi!

— Priznal pa je, da se mi kljub temu ne bo niti posrečilo, da bi opraskal kožo.

— To je nezaslišano! — so rekli častniki. — Zato ga moramo kaznovati!

— Le zanesite se name, jaz bom že kaznoval! — odvrne krmar. — Saj veste, da me pripravijo med najboljšo borilce.

— Vemo, vemo, — je pristal krmar, — boriti se s knezom Orlovim ni šala! Jaz sem sicer nekakšni kakor medved, pa se ne bom nikdar drznil pričeti borbe s knezom Orlovim.

— Krmar, pojdite torej na krov in pripravite vse! — je zavabil knez Orlov.

— Vse moštvo naj bo priča, — je zagnal knez Orlov.

— Vse moštvo naj bo priča, — je nadaljeval ad- miral, — za gospode častnike na Frigidaire, radios, kuhinjske, pralne stroje ter drugo pohištvo damo na Union Trust v ceni 52%.

kor plaha ptica pod glavni jambor.

Sedaj je zaigrala godba neko svečano melodijo — pojavil se je knez Orlov.

Tudi knez Orlov je imel na sebi samo tanke hlače. Gorenji del života je bil nag. Tudi njegovo telo je bilo močno, mišice pravilno razvite in bi bilo tudi lepo, če bi ne bilo v zadnjih letih postalo nekam debelo.

V desni roki je držal knez Orlov ostro bodalo, ki se je svetilo v žarkih zahajajočega solnca.

Bodalo je bilo tako napravljeno, da je mogel Orlov z njim rezati in suniti.

O rimskem cesarju Neronu pripovedujejo, da ga je mnogokrat gnala nepremagljiva želja, da bi šel v cirkus in se meril po svoji moči z gladijatorji. Neron je večkrat zahajal v areno, tudi ta strahopetnež, ki je bil slabič v pravem pomenu besede, je prihajal napol nag, brez vsakršnega oklepa in ščita.

V človeški duši se poraja večsah kljubovanje proti vsemu zunanemu. Tudi človek, ki zavzema v življenju najvišji položaj, gre v takem trenutku nevarnosti hote naproti! Vlada rji gredo mnogokrat med svoj narod, čeprav jih njihovi bližnji na kolenih prosijo in rotijo, naj se varujejo, naj ne gredo iz palače, ker jih med narodom čaka smrt — toda zaman, oni gredo v najbolj nevarne kraje!

Tudi Julij Cezar je šel baš takrat v senat, ko so ga opozorili, naj ne hodi tja, ker preži tam smrt na njega. Cezar pa je odšel in padel!

(Dalje prihodnjic)

113. POGlavJE

Kakor takrat, ko je vladal Neron

Uro pozneje se je spremenil krov v pravcato areno. — Manjkalo je samo še borilcev.

Okoli glavnega jambora so bili v krogu postavljeni stoli, za njimi pa se je razvrstilo moštvo ladje, godba ladje je igrala vesele melodije, kakor da bi proslavljala zmago kdo ve kakšne bitke, ne pa žalostni triumf, da so u- jeli slabotno žensko, poleg nje pa ujeli še dva človeka.

Sedaj se je pojavil gondoliere — spremljala sta ga dva mornarja.

Oblečen je bil samo do pasu, močne prsi in pleča so bila gola. Častniki so z občudovanjem opazovali njegova široka pleča, prekrasne in močne njegove roke, bela ramena in lepe črte njegovega telesa.

Poleg njega je šla Lidija. Če je Gianettino vzbudil pri častnikih občudovanje, ga je Lidija vzbujala še mnogo bolj.

Tudi sedaj je bila izredno lepa. Bila je razburjena, ker je vedela, da je sedaj napočil odločilni trenutek.

Marsikateri izmed navzočih častnikov bi bil z veseljem dal leto dni življenja, če bi mogel držati to prekrasno deklico v svojem naročju.

Lidija je pogledala na vse strani, potem pa je pogledala Gianettina, za katerega se je bala.

Pokazali so ji prostor, kjer naj počaka. Lidija je sedla kano opraskal kožo.

Ted's Cafe
6009 St. Clair Avenue

V soboto večer se bo serviralo fino kokoško večerjo po 25c krožnik. — Izvrstna godba.

Se priporočamo za obilen obisk.

Želi delo

Zenska srednja starosti želi gospodinjstvo ali malo stanovanje da bi ga odslužila. Naslov se pusti v uradu tega lista.

Soba se odda

Odda se lepa soba za 1 fant; ravnatam se tudi vzame starejšo osebo za oskrbovanje hiše (janitor). Za naslov se pozive v uradu tega lista.

Prezvel sem

gasolinsko postajo

na E. 185th St. in Chapman Ave. kjer prodajam priznani MOBILE gasolin in olje. Imam tudi postrežbo za baterije, kakor tudi kompletno mazanje avtomobilov.

JOHN TELBAN

Naznanilo preselitve

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem se preselil iz 21128 Goller Ave.

na 21651 Priday Ave. med East 216 St. in Bliss Rd. Priporočam se za nadaljna naročila

LOUIS JERMAN

Furnace Installing and Repairing, Tinning and Roofing

21651 PRIDAY AVE. KEnmore 4744 W.

Prodajalci

Ako hočete dobro služiti vam ni damo delo za prodajati električne predmete in pohištvo. Mene izkušnje ni treba, mi vam lahko prosto šolo za prodajanje. Oglasite se pri Jerry Bohinc, 15704 Waterloo Road.

Cincinnatiški nadškof obsoja Coughlina
(Dalje iz 1. str.)

(njegove nadškofije; op. ured.) proti takim izjavam ter jih obsojati. Bog daj, da bi naša dežela nikoli ne dobila kakega 'samovoljnega diktatorja' in da bi nikdar ne dočakala dneva, ko bi postale glasovnice brez vrednosti! Toda že samo sugestiranje priporočanja revolucije celo v govorniški vročici je nadvse nevarno. Kakršenkoli že je bil njegov namen, fr. Coughlin dela vtis, da apelira na silo. Pri tem je moralno v zmoti. Nobenega opravičila ni za podžiganje ljudstva k nasilnemu upor proti razmeram, ki dejansko ne obstojajo in morda ne bodo nikdar obstojale."

Nadškof Nicholas je tudi izrazil upanje, da bo Coughlin umaknil oz. preklical te svoje izjave.

Cincinnatiški nadškof je tudi poudaril, da je baš Coughlinov slučaj najboljši dokaz, kako široko svobodo uživajo katoličani v Združenih državah. Sicer nima nič proti njegovemu političnemu delovanju, dasi se ne strinja v vsem z njim, njegova "proti-boljševiška" in protimehiška kampanja se mu celo dopade, je pa proti takemu zmeranju in hujskanju, kakršnega se je začel Coughlin posluževati zadnje čase. Nadškof je očitvidno mnenja, da je neumno govoriti o Rooseveltu kot "proti-Bogu" in razburjati ljudstvo s kričanjem o "diktatorjih" in kroglah. Če se

Coughlin ne bo kmalu unesel, bo začela njegova politična brozga sovražstva in hujskanja kmalu presedati tudi njegovim najvnetejšim pristašem, obenem pa utegne tudi povzročiti versko napetost v Združ. državah, kjer so protestanti v večini. In to ne bo dobro za nikogar.

Ali poznate svojo priljubljeno glasbo?

Ali lahko imenujete tri najbolj priljubljene pesmi v Združenih državah po vrsti po svoji priljubljenosti, ki se pojejo ta teden?

Izdelovalci Lucky Strikes vodijo pevski "sweepstakes" v zvezi s Hit Parade petnajstih pesmi, ki so v tednu najbolj priljubljene.

V teh "sweepstakes" je dana odraslim prilika, da pokažejo svojo izvežbanost v izbori treh najbolj priljubljenih pesmi iz programov, ki jih oddaja po radio šestdeset izbornih orkestrov.

Informacije o petnajstih najboljših pesmi je mogoče dobiti iz 200 najbolj različnih virov. Vse se vrši pod nadzorstvom neke splošnoznane tvrdke in neodvisnih javnih accountantov. Petnajstero pesmi tvorijo Vašo Hit Parade, in oni, ki dobijo y Lucky Strike "sweepstakes" morajo imenovati prve tri izmed teh petnajstih.

Kontesta se udeležuje vsak teden na milijone oseb. Dosedanji rekord je znašal nad 6.500.000. Udeležujejo se ga ljudje vsak teden iz vseh držav Unije.

Ničesar ni treba kupiti in nobene meje ni v številu nagrad. Lucky Strikes so vpslile nadaljnih 500 moških in žensk, da sortirajo, čekirajo, ponovno čekirajo in spravljajo vstopnice, dočim oddelek zaposluje več nego 6000 oseb, ki jim je poverjeno razpošiljanje. Vsak udeleženc dobil vstopnico, ki je veljavna za kontest prihodnjega tedna, kajti kontest je vsak teden. Več nadstropij, ki imajo več deset tisoč prostornine, je prirejenih za te konteste.

Poleg tega, da prinašajo Lucky Strikes "sweepstakes" zabavo milijonom ljudem, so tudi direktno materialne koristi tisočim.

Vse podrobnosti kontesta so broadcastane vsako sredo in soboto zvečer.

Skratovi komentarji
(Dalje iz 2. str.)

ra: Dunajski socialisti so samo gradili, podirali so pa — klérofašisti!

In Španija. Ali se p. Hugo ne boji, da se mu bodo začele tudi vrane smežati, ko skuša prepričati svoje čitatelje, da so špansko revolucijo povzročili — socialisti? To ni več niti smešno. To je, po domače povedano — budalost! Tega niti Hearstovo časopisje ne trdi!

Proda se

Hiša za dve družini po 6 sob, na East 152 St., blizu St. Clairja in cerkve. Cena je \$4600. Poizve se na 717 East 152 St., ali pa na 1075 East 77 St.

BOŽIČNI IZLETI v JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA:

EUROPA . . . . . 5. decembra
NEW YORK . . . . . 10. decembra
HAMBURG . . . . . 15. decembra
BREMEN . . . . . 16. decembra

Brzi vlak ob BREMEN in EUROPA v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane. Izberne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali 1430 EUCLID AVENUE—CLEVELAND, OHIO

HAMBURG - AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Lucky za Vas

—Je Lahka Kaja!

Kaja, ki prav ravna z vami!

Vi, ki se zanimате za sport . . . in vi, ki se ne . . . oba imata vzrok, prav ravnati s seboj . . . seči po lahki kaji . . . Lucky. Kajti lahka kaja je prijazna z vami. Prijetna za vas, ko vdihavate. Dobrotna za vaše grlo. In odkar je vaš Lucky . . . lahka kaja . . . napravljena iz izbranih srednjih listov tobaka, ima tudi dober okus, akoravno kadite ves dan. Zatorej je za kajenje, ki z vami prav ravna, pametno poseči po Lucky. In pomnite, zaščitite slavnega "Toasting" procesa se vesele le oni, ki kade Luckies.

"SWEEPSTAKES" NOVICA!
Nad 1760 ton papirja, kupljenega dosedaj!

Odkar so se začeli Vaši Lucky Strike "Sweepstakes", je bilo kupljenih več kot 1760 ton papirja za tiskanje "Sweepstakes" vstopnic. Le pomislite na to! To je dovolj papirja za napolniti 88 tovornih vagonov.

Ali ste vi že pristopili? Ali ste dobili svoje izborne Lucky Strikes? Naravnajte na "Your Hit Parade" — ob sredah in sobotah zvečer. Poslušajte, sodite in primerjajte melodije — potem poskusite svoje Lucky Strike "Sweepstakes." In če se ne kadite Luckies, kupite danes zavojček in jih tudi poskusite. Mogoče ste nekaj pregrešali. Cenili boste prednosti Luckies — Lahke Kaje bogatega, zrelega dela tobaka.

LUCKY STRIKE CIGARETTES

Luckies — lahka kaja
BOGATEGA, ZRELEGA DELA TOBAKA — "IT'S TOASTED"

on GAY WAY

- Of Course, The Legion!
- Visiting Queen Mary
- I-L Champ Hi-Lites

NATURALLY this column must mention the gayest of the Gay Ways, the American Legion convention which for three days turned the town on its heels and without shame even undressed some of it—a lot of fun, some clean and worthwhile, and some too which was no credit to any sane American—many of the pranks were funny to the pranksters but very serious to the victim who perhaps suffered not only shock or shame but financial damage. This column is no wet-blanket squelcher of fun, but some of the AL stuff was far too much—the neighborhood was filled with legionnaires too—at Gornik's the sergeant of the New York Motorcycle squadron was the house guest—Birk's entertained several legionnaires—but the blue ribbon of valor will be voted by the Legion to Joker Arko and Sam Drobnic who early Sunday morning discovered a fire in the St. Clair hotel and thereby saved the lives of two blind men and a score of legionnaires—Joker was mugged for the papers, but Sam, the bashful lad that he is, insisted he would have his glory in oblivion—the convention later considered a motion to have Joker serve as the Legion Fire Chief at all future conventions—

The Queen Mary Is Excellent

MARIAN MIHALJEVIC and Vatro J. Grill journeyed to New York this week-end to inspect the Cunard-White Star liner Queen Mary and to be guests at the liner's banquet Monday night—they stayed at the Waldorf Astoria and had their fare, meals and hotel bills taken care of by the Line—they returned Wednesday morning, jubilant over the beauty of the ship and enthused over having passengers use the luxurious liner for travels to Europe—Mr. Mihaljevic was especially interested since he is a steamship agent at 6031 St. Clair avenue—

The Merry Makers club of west side girls bid adieu to another member at a Spinster Dinner at Frank Zeleznik's, 4002 Jennings road Tuesday evening—the honored guest was Dorothy Pultz who will say her final "I do" on October 24 at St. Ignatius church when she becomes the bride of Martin Uranker of Moon Run, Pa.—The Merry Makers will soon disband, members dropping off into the marriage tangle so fast that soon hardly any will remain—

Public Address System Now

THE SLOVENE Workmen's Home, Waterloo road opened its remodelled auditorium Sunday afternoon and patrons gazed at artistically decorated auditorium and stage which also boasts of a public address system—Addenda has this week: Frances Zupancic, 14510 Thames avenue is home from Mt. Sinai hospital—Irene Jazbec, 821 East 222 street, is home from Glenville—Evelyn Svete, 809 Rudyard road, home from St. Alexis—

Rudy Trost, Yugoslav Immigration Commissioner in New York was a visitor in town this week—Mr. and Mrs. Emil Cesnik are the proud parents of a baby boy born this week—the mother's maiden name was Josephine Sapko—the Slovene tavern in the Streets of the World features chicken dinners tonight and tomorrow—Independent Zárja is preparing for its greatest operatic event, the difficult Croatian opera "Nikola Subic Zrinski" which will be sung at the St. Clair National Home, Sunday afternoon, November 8—Louis Kozlevcar, former Collinwood high school flash is now a student on a scholarship at Union College—

Ann Morel, 1229 East 169 street, has returned from St. Alexis hospital—Frances Bogolin, 6617 Bonna avenue is home from Emergency hospital—

As Seen At The I-L Game

THE PEP with which the teams went on the field augured for the fine game that resulted—Rudy Widmar, Pioneer prexy, boosting his baseball banquet October 4th between innings—the crowd staying until the winning run was scored—the umpires and players tangled in arguments during the game, but parted smiling—one couldn't hold a grudge after such a fine game—Zeleznak with a great big sun flower—many older people at the game—the score book creating much attention—the entire day being "up to Inter-Lodge standards" as one noted—and the crowd agreeing the league always gives "the most for the least"—

Neighbor Players Picked As All-Stars

Four neighborhood class A luminaries were placed among the nine positions available on the All-Star class A team picked recently in a poll of the players. Heinie Laurich, shortstop for the Rosies was picked over Wally Pavicich, despite his late start and early finish in competition. Rudy Kalister, Rotbart's third baseman was the choice over Billy Abel. His heavy hitting throughout the season favored him. Ray Zorman, veteran of class A ball, was picked for the center gardner's position and Andy Gonsorcik of East 52 was selected for right field. The latter two play with the Abels.

The second team has Wally Pavicich of the Fishers at short, Ken Hogan at center and Ernie Zupancic at right field. Both played with the Rotbarts.

Golf Tournament

The annual Slovene golf tournament will be held at the Lake Shore Country Club tomorrow morning at 11 o'clock, according to Tony Zagar who is the defending champ. All Slovene golfers are invited to participate.

Honors Gained By Slovenes at Col. Hi

Rose Penko assumed her duties as editor of the Collinwood High school Spotlight with the first issue this week. Other Slovenes on the newspaper staff are Harry Petkovsek, Martin Kras and Eleanor Kline, feature writers; Patty Turek, make-up editor and Florence Epavec, advertising manager. Florence Durn attained the honor of being elected the president of Collinwood's Junior Student Council, after serving as councilor for only two terms. Julia Jerovnik was elected secretary.

Lydia Gorup is vice-president of the senior council and Emma Udovich is the secretary.

Night Schools Open

The working young man or woman who wishes to complete studies has an excellent opportunity through the many highly-endorsed colleges and high schools now being open. There is Cleveland College, Spencian, John Huntington Institute, Fenn College, and free public high schools which open October 5. The Board of Education will be glad to furnish you with more information on the classes.

ORELS BREAK TIE IN TWELFTH; WIN 5-

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
HENDERSON 5811

ENGLISH SECTION

FRANK SODNIKAR, Editor

Carries All Official News of
Inter-Lodge League

SEPTEMBER 26, 1936

Editorial Opinion

Just An Example

The woes of an editor Monday morning are not ended at all by letters of type I am reprinting below. "I sure was disappointed Saturday when reading Enakopravnost that was said about... our honored student who went to school on a part time basis and work for the besides board and seems you have to be body in order to get and praise, as my dad you are rich everyone you and my aunt says is sure that the family paper delivered there last eight years. I wish who your Collinwood is. It just shows everything."

Of course, not that that type raises the hand-drafter for very long, ally if he has been typewriter keys and neighborhood copy week, week, year after year, understands that often someone attains a desired he wants others to know it and it hurts his pride that the next one, including editor, doesn't pay attention. It is well at times to other readers of the no editor has ever omnipotent powers, and fore cannot know THING that is happening in Collinwood, in and in Newburg.

The student in question been followed faithfully his high school career, there has never been any tion whether he "money" or not. This always prided itself ing an honest weekly neighborhood happenings, ring of course, human In the case of this away to school I slipped surely had the interest sent in the necessary operation with the instead of jumping at the able conclusions the step have appeared. It would taken the party no long put down the facts than to send in a disguised not even worthy of the signature.

Others may see the my argument. Send in I'll be glad to read them, guided by them, but in grateful if you show tion with him.

Here Comes The

Mary Karlinger of Kansas and Henry Marston of Frontenac, Kansas were married in Frontenac, Saturday. They are now making their Cleveland where they many friends.

Mary Kuhar daughter of Frank Kuhar, 3804 St. 177 street and Stanley E. Gerity, Cleveland was married in St. Joseph's cathedral, falo, N. Y.

Last Saturday was the riage date of Joseph Rutan and Norwood road and Samsa, 6203 Carl avenue.

Olga Trenta, daughter of and Mrs. Trenta, 6702 St. avenue was married this to Joseph Sarco.

St. Vitus church was scene this morning of the riage of Mrs. M. Hrastrak East 76 street to Stanley son of Mr. and Mrs. Zelenka 6422 Varian avenue.

This morning saw the riage of John Nosan, 1180 177 street and Frances E. 16719 Grovewood avenue.

TUXEDO RENTAL For Weddings and other Occasions

Gornik's 6217 ST. CLAIR AVE.

Geeses and Gooses

Well, it won't be very hard for the folks out in the Collinwood-Euclid sector to crash the headlines. The much-missed column, Geeses and Gooses, will again strive to bring to the peace-loving folks the doings of people who are not so conservative.

Evelyn Skebe is recovering from an appendicitis operation, and is convalescing at her home—Ted Misich and Katherine Stakich will middle-aisle it the 24th of October—Ditto, Frank Pirko and Frances Gramc—Rudy Virant, property of the Boston Red Sox, is home after a successful season of ball twirling at their Tarboro, N. Carolina farm. Maybe he isn't a changed man! Ask some of the girls. In Cleveland, not in Tarboro—Wally Pavicich of Fisher Foods and Johnny Gruden of Bill's Clothiers have signed up with the Boston Red Sox—Tony Bokal is home recuperating from a serious illness—

Notorious, Notations—Mary Marincic and Nellie Kozlevcar still working at the Alpine Village in the Great Lakes Expo. And maybe they don't work hard!—Albina (Beans) Novak, sympathetic soul, sniffled quite audibly when she saw the picture "San Francisco"—We wonder if Stan Potokar is still going on benders and we also wonder why—Who makes Willie Bradac's heart go pitter-pat—We know, it's Mary Troha—Jack Churchik lamenting the loss of a girl-friend—Eddie Barbic and Helen Wolpey still going places after the barn dance Friday night—Jimmy Luzar shadow boxing with a telephone pole late one night—Frank Samsa, future Cleveland councilman, (he hopes) running around in a ritzy Ford. We're sticking to Vehovec, Frank—Mary Suska and Johnny Strelakar "mooching" between dances at the "barn"—We wonder why some people can't refrain from smoking cigars while dancing. A tip to Tony Pertekel. It's very ungentlemanly, Tony—Last minute news—Plans seen for making an addition to the S. R. D. on Recher Ave. We hope they materialize.—A Flock of Ganders

20th Anniversary Dance

On Sunday, September 27 the St. Clair Grove, No. 98 W. C. and the Novak Guards will rejoice in their 20th Anniversary by holding a public dance with enjoyable music held in the upper hall of the Slovene National Home.

The Novak Guards in their white lace evening gowns will assist in the ceremony of presenting the W. C. charter members a gift of recognition of service. The teams will be in charge of Capt. Sophie Posch. The admission is only 25c.

Ann Ilc, Reporter

With Symphony

Charles Sego, Cleveland Slovene musician who was recently appointed director of music in Louisville, Ky., schools, has been signed to play with the Louisville Symphony orchestra.

I-L Basketball League Set, Ready With Seven Teams For Opener, November 4

The Inter-Lodge basketball season will get under way on Wednesday evening, November 4th at the St. Clair Bath House, it was decided at a meeting of the managers Monday evening when rosters were approved and the league was closed to further entrants.

The league this year is composed of all the teams who participated last year, with the exception of SDZ Brooklyn Slovenes who dropped out. The teams who will play this year are: SSCU George Washingtons, SSPZ Spartans, SDZ Lorain Buckeyes, SDZ Socas, St. La-

A 12-inning game last Sunday opened the I-L championship series...

One of the best games witnessed in indoor competition...

The battle was seesaw, nip and tuck, close and wavery...

Clock-like precision was witnessed by the spectators on every play...

The day was ideal... Much air was saved that day since people held their breath so much...

Snappy scorebooks aided to the snap and ginger...

THIS SUNDAY at 2 p. m. the teams will meet again at GORDON PARK.

THE SAME KIND OF PLAY IS GUARANTEED. BE THERE!

Lonely? Go Here...

TONIGHT
DECADE BALL of the Comrades, 566 SNPJ, at the auditorium of the St. Clair National Home, St. Clair avenue. Ed Guenther's orchestra.

DANCE of the Slovene Democratic Club at the Workmen's Home, Waerloo road.

TOMORROW
CELEBRATION of St. Clair Grove, WC at the St. Clair National Home.

Decade Ball

Comrades, 566, SNPJ, have always made their opening dances of the season events which were remembered after other affairs were forgotten. This year is no exception, according to the committee planning the Decade Ball which will be held tonight in the upper hall of the St. Clair National Home. Ed Guenther's orchestra will play.

The dance will be a continuation of last spring's celebration of the lodge's tenth anniversary. Admission will be 35 cents.

Croatian Lad Wins Air Scholarship

A Croatian lad of 18 from Chicago, Illinois, Edward Sisul, recently won the 1936 Junior Birdmen-United Airlines \$3,000 scholarship and will leave in a few days for the Boeing School of Aeronautics in Oakland, Cal.

The award for which more than 40,000 were eligible to compete is a two year course in airline operations at the famous Boeing school.

Edward graduated from high school in 1935 and studied engineering for a year at Morton Junior College.

Dr. Alexander Klemin, professor in charge of the Guggenheim School of Aeronautics at New York University said of the lad, "Edward was found to be brilliant at school, sincere in his ambitions to study aeronautics as a career, a boy of unusually clean character, distinguished in sports and very popular among his friends."

First Game Of I-L Championship Goes Extra Innings With Keen Playing

Twelve innings of hard fought baseball, scintillating catches snap and ginger like only the Pioneers and the Orels can display ended with the Orels gaining the first victory of a three game series for the 1936 Inter-Lodge crown. The score was 5 to 4. The game was played at Gordon park before a large attendance of fans, both young and old.

As the two most powerful teams battled away in the extra innings it appeared to the large and enthusiastic crowd that the end would never come, so finely were the plays executed. However, the end did come in the twelfth. Brinovec grounded out. Orazem, who already had three hits to his credit, bounded to short left and slid safely into second. Kurent, confidence personified, pugnaciously poised himself and slapped a double to right scoring Orazem with the winning marker.

Both teams were held scoreless until the fifth when the Orels tallied one run on a single by Petrincic and a double by Brinovec. Having been held to only one hit up to the seventh the Pioneers forged ahead scoring three runs on four hits. Funic tripled and scored on J. Gordon park.

Next Sunday at 2 p. m. the two teams will meet again at Gordon park.

Habian's single. Bernardie singled, then reliable Bradic smashed a double tallying Habian and Bernardic.

The Orels came back in their half to register a marker on singles by Petrincic, Orazem and Kurent. They tied the score in the eighth when Marinko punched a texas leaguer to right and when E. Strainic and Bernardic collided went all the way to third. Intihar hit a grounder to Bajac and Marinko was out at the plate, Intihar going to second whence he scored on a long skyline drive off Nick Habian's bat which was caught by Eli Strainic right on the foul line, a beautiful catch. The CFU brigade scored one on a double by Braidic and a single by Ivas. Yurk singled to Ernie Zupancic in right short who sailed the ball home in time to nail Ivas at the plate. In the tenth Orazem singled, advanced on an infield play and scored on Marinko's hit to right.

Thus with the score tied the Grdina-backed Orel battery, Orazem and Kurent broke up the ball game.

Next Sunday at 2 p. m. the two teams will meet again at Gordon park.

Face Housing Shortage

Says E. C. Greenfield in Radio Talk Delivered Over WJAY

(Continued from last week)

The bankers are taking nothing into consideration but their greedy prospects of creating a housing shortage by foreclosure, demolishing home, and boarding up vacant dwellings or holding them idle by putting such a high rental value upon them that few can pay. All in the name of more profit.

In the last three years over 3,000 family units were demolished in Cleveland. 1,364 family units destroyed in 1935 alone. Add to this 9,765 vacant family units still existing and you will begin to realize the bankers are stacking the cards to create an acute housing shortage.

Even now the effects of this housing shortage is being felt by every tenant and home owner.

Home owners who cannot meet the raise in taxes and pay their interest and principal, are being evicted in order to sell or rent these homes to people who are in better circumstances.

Those people in better circumstances are really people who are coming down the ladder. They are meeting financial difficulties. Retrenchment for them means giving up their better homes and seeking homes in cheaper localities.

Home owners must take warning. They must quit running around in circles and organize.

The government and the bankers have entered a period of property confiscation to boost the profits of Wall Street speculators.

Now more than ever the demand must be raised. 1. Stop foreclosures and evictions. 2. Moratorium for all Home Loan borrowers unable to pay. 3. Reopen the Home Loan Corporation and grant cheap government loans.

There are dozens of small civic organizations in Cleveland. There are other taxpayer groups and homeowner groups. These groups must meet on a more common ground for discussion and understanding of those all important problems. Certainly the 3 points I set up in my conclusion is something we all can agree upon. We can obtain them if we unite our efforts.

For further information, small home owners are invited to write to the Small Home and Land Owners Federation, 260 Bangor Bldg., 942 Prospect Ave., Cleveland, O. or telephone MAin 2394.

Gridiron Grills

Tom Conley, new coach at John Carroll is basing much of his hopes for the showing of his team upon three Slovenes, two of whom, Louis Gliha and Lou Arbeznic, are last year's veterans, and the other is Ivan Garapic, a sophomore who hails from Euclid Shore and is considered a real find, being a kicker and a slashing runner.

Joe Sintic, former Miami flash is now coaching at Euclid Central where he has hopes of a successful season.

Bill Jurkovic, sensational backfield ace of Ohio U, is the only certain starter for today's game against Purdue.

Nick Opalich, fighting end, will be one of the regulars on Collinwood's football machine this year. He is a veteran of last year. Other Slovenes on the squad are Bob Vogel, Nick Mitrovic, Ed Cotman, Tom Zorich, Fred Ryavec and Jim Jerle.

Bens In Finals

The St. Benedicts of class C gained the class C finals last Sunday after defeating the Euclid Beach 11 to 1. Tomorrow they meet the Carson Undertakers in the first game of the series for the title.

Koran had two hits out of four, Posenel a home run, Ogrin a double and a single.

Simms Meets Haynes

Eddie Simms will meet Leroy Haynes, Philadelphian who pummeled Primo Canera, on Walter Taylor's card at the Central Armory September 30. Haynes recently dropped a decision to Jack Trammel at Youngstown.

Kuhel Traded?

Reports say that Joey Kuhel, star first sacker of the Washington Senators will be traded this winter to the Tigers for Zeke Bonura and pitcher John Whitehead.

Sizzlers Club Annual Shindig TONIGHT

AT THE SLOVENE SOCIETY HOME

RECHER AVE., EUCLID, O.
Novelties — Admission 25c — Music by Johnny Pecora